

Nr 7

Memorial med överlämnande av kommitténs för firande av representationsreformens 100-årsjubileum till fullmäktige i riksgäldskontoret avgivna berättelse över kommitténs verksamhet under år 1965.

Med anledning av riksdagens år 1954 åt fullmäktige i riksgäldskontoret lämnade uppdrag tillsatte fullmäktige år 1956 en kommitté för att förbereda firandet av representationsreformens 100-årsjubileum. Sedan riksdagen den 14 december 1960 beslutat i princip godkänna ett av denna kommitté framlagt förslag till publikationer i anledning av jubileet samt uppdragit åt fullmäktige att i enlighet med de av kommittén uppdragna riktlinjerna föranstalta om utgivning av det föreslagna jubileumsverket, uppdrog fullmäktige åt kommittén att vidtaga för utgivningen erforderliga åtgärder. För ändamålet har i riksstaten under anslaget Riksdagen: Utgivande av särskilda publikationer reservationsvis anvisats 40 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1961/62—1963/64, 50 000 kronor för budgetåret 1964/65 och 205 000 kronor för budgetåret 1965/66.

Av kommittén tidigare avgivna verksamhetsberättelser har delgivits riksdagen med bankoutskottets utlåtande nr 21 år 1963 (bilaga 2) samt utskottets memorial nr 3 år 1964 och nr 3 år 1965.

Kommittén, som under år 1965 bestått av andra kammarens talman Fridolf Thapper (ordförande), första kammarens talman Erik Boheman och förste vice talman Axel Strand, ledamoten av andra kammaren Sten Wahlund samt redaktören Jean Braconier, har den 24 november 1965 till fullmäktige i riksgäldskontoret avgivit berättelse över sin verksamhet under år 1965, vilken berättelse av fullmäktige överlämnats till bankoutskottet.

I berättelsen berör kommittén förberedelserna för de jubileumsfestligheter som avses äga rum den 12 maj 1966. Kostnaderna för dessa evenemang torde liksom skett i tidigare motsvarande fall få täckas från det under fjortonde huvudtiteln uppförda anslaget Riksdagen: Övriga omkostnader.

Utskottet har ansett till riksdagens kännedom böra bringas dels kommitténs berättelse, vilken såsom *bilaga* fogats vid detta memorial, dels vad

utskottet här anfört om täckandet av de med jubileumsfestligheterna för-
enade kostnaderna; vilket utskottet härigenom velat för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 8 februari 1966

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ståhle, Hilding, Gustaf Henry Hans-
son, Åke Larsson, Palm, Nils Theodor Larsson och Larfors;

från a n d r a kammaren: herrar Regnéll, Hagnell, Berglund, Börjes-
son i Glömminge, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå, Rask och Fri-
dolfsson i Rödeby.

Bilaga

Till Herrar fullmäktige i riksgäldskontoret

Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum får härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1965.

Ledningen av arbetet med de beslutade publikationerna i anledning av jubileet har även under innevarande år utövats av förre universitetskanslern Arthur Thomson. I fråga om det aktuella läget beträffande de olika avsnitten hänvisas till Thomsons här i avskrift bilagda skrivelse till kommittén. Därav framgår bl. a., att det icke varit möjligt att finna någon författare, som inom rimlig tid kan fullfölja det arbete framlidne docenten Gunnar Gerdner påbörjade för kommitténs räkning och att det därför blivit ofrånkomligt att låta den ursprungligen planerade avhandlingen om parlamentarismen utgå och företaga viss omdisposition av övriga avsnitt.

Kostnaderna för jubileumsverket under år 1965 anges i nedanstående sammanställning.

Arvode till redaktören	12 000:—
Arvode till redaktionssekreteraren	10 000:—
Arvode till författaren av bibliografien och registren	2 000:—
Ersättning till av kommittén anlitad grafisk konsult och formgivare	300:—
Slutlikvid å författararvoden; en mindre del av beloppet torde på grund av försenade manuskriptleveranser icke komma att utanordnas förrän under första kvartalet 1966	14 800:—
Traktamentsersättning till författare	479:—
Ersättning för medverkan i avhandlingen om riksdagsledamöternas sociala ursprung m. m.	6 000:—
Ersättning för biträde med statistik, materialinsamling, manuskriptgranskning m. m. beträffande avhandlingen om riksdagens arbetsformer	4 275:—
Ersättning för utskrift av manuskript till sistnämnda avhandling	1 080:—
Ersättning för biträde vid utarbetande av ett separat register över yrken och organisationer m. m., berörda i avhandlingen om den sociala omgrupperingen i Sverige efter 1866	690:—
Kostnader för genomgång av det material som sammanbragts för den planerade avhandlingen om parlamentarismens utveckling	770:50
Summa kronor	52 394:50

Närmare uppgifter angående kostnaderna lämnas i universitetskansler Thomsons i avskrift bifogade skrivelse till kommittén. Vad däri föreslagits beträffande ersättning till redaktören, redaktionssekreteraren och författaren av bibliografien och registren har av kommittén bifallits. I skrivelsen konstateras bl. a., att det sammanlagda beloppet av förutsedda kostnadsökningar, i kommitténs föregående redogörelse uppskattat till 68 000 kronor, kommer att reduceras med cirka 50 000 kronor på grund av att någon avhandling om parlamentarismen icke kommer till stånd.

Beträffande övriga anordningar i samband med representationsreformens 100-årsjubileum får kommittén anföra följande.

Till jubileet präglas ett mynt och utgives ett frimärke. Kommittén har vidare föranstaltat om en utgåva av riksdagsordningen av samma typ som den år 1959 utkomna regeringsformsutgåvan.

Förberedelserna för jubileumsfestligheterna har under året påbörjats. Jubileet skall firas torsdagen den 12 maj 1966 med en högtidssammankomst i Konserthuset och en måltid i Blå Hallen i Stadshuset. I Konserthuset kommer bl. a. att under medverkan av Stockholms filharmoniska orkester och Konsertföreningens kör Musikaliska Sällskapet utföras en kantat, författad av fil. dr Karl Ragnar Gierow och tonsatt av professor Lars Erik Larsson. Konungen har lovat att närvara vid jubileumsfestligheterna, till vilka kommer att inbjudas representanter för övriga nordiska länder samt företrädare för statsförvaltningen, närings- och kulturliv m. fl. Då festligheterna — i motsats till vad som var fallet vid riksdagens 500-årsjubileum — kommer att koncentreras till en högtidssammankomst och en måltid, blir antalet gäster vid dessa evenemang stort. Från sammankomsten i Konserthuset kommer att anordnas direktutsändning och referat i radio och television; referat kommer att sändas även från festligheterna i Stadshuset.

På nuvarande stadium är det icke möjligt att ange de med jubileumsfirandet förenade kostnaderna. Den största posten torde bli utgifterna för måltiden i Stadshuset. För arbetet med kantaten åtnjuter professor Lars-Erik Larsson tjänstledighet från sin befattning som director musices under tiden den 1 september 1965—31 maj 1966. Konsertföreningen gör icke anspråk på någon ersättning för vare sig lokalupplåtelsen eller medverkan av orkestern och kören. Riksdagen skulle sålunda endast behöva erlagga direkta kostnader för solist, utvidgning av podiet, dekorationer etc. Härutöver kommer riksdagen emellertid att anordna en måltid för de i Konserthuset medverkande. I kostnaderna ingår också utgifter för utarbetande och tryckning av den beslutade utgåvan av riksdagsordningen, för notmaterial till kantaten samt för program, inbjudningskort m. m. Framhållas må, att statsverket genom utgivandet av ett jubileumsmynt och ett jubileumsfrimärke kommer att tillföras inkomster som vida överstiger de sammanlagda utgifterna för representationsreformens 100-årsjubileum, däri inbegripet kostnaderna för jubileumsverket.

Stockholm den 24 november 1965

För Kommittén för firande av representationsreformens
100-årsjubileum

FRIDOLF THAPPER

Sune K. Johansson

Till Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum

Efter omfattande undersökningar, vid vilka kontakt tagits med en mängd företrädare för den stats- och rättsvetenskapliga forskningen, har det konstaterats att det icke är möjligt att finna någon författare, som inom rimlig tid kan fullfölja det arbete framlidne docenten Gunnar Gerdner påbörjade för kommitténs räkning. I valet mellan å ena sidan att söka få till stånd en

avhandling, som endast delvis skulle kunna ersätta det ursprungligen planerade avsnittet om parlamentarismens utveckling och som under alla förhållanden icke kunde bli färdigställt förrän två å tre år efter jubileumsverket i övrigt, och å andra sidan att låta avhandlingen om parlamentarismen utgå och företaga viss omdisposition av övriga avsnitt, är den sist angivna lösningen av flera skäl att föredraga. Den ändrade bandindelningen skulle därvid bli följande.

Band I

Sten Carlsson	Den sociala omgrupperingen i Sverige efter 1866	Föreligger i korrektur. Framställningen har försetts med ett register över yrken och organisationer.
Lars Sköld och Arne Halvarson	Riksdagens sociala sammansättning under hundra år	Kommer att föreligga i korrektur omkring 1/12 1965.

Band II

Pär-Erik Back	Det svenska partiväsendet	Kommer att föreligga i korrektur omkring 1/12 1965.
Nils Andrén	Dechargeinstitutet	Föreligger i korrektur.
Nils Andrén	Interpellationer och enkla frågor	Föreligger i korrektur.
Gunnar Wallin	Folkomröstningsinstitutet	Föreligger i korrektur.

Band III

Olle Nyman	Tvåkammerssystemets omvandling. Från privilegievalrätt till demokrati	Huvudparten av manuskriptet överlämnat till förlaget, återstoden lämnas omkring 1/12 1965.
------------	---	--

Band IV

Nils Stjernquist	Riksdagens arbetsformer	Huvudparten av manuskriptet överlämnat till förlaget, återstoden lämnas omkring 15/12 1965.
------------------	-------------------------	---

Band V

Lars Frykholm	Register till band I—IV	Manuskript överlämnas till förlaget senast 31/12 1966.
Lars Frykholm	Bibliografi över skrifter rörande riksdagen 1866—1965	Manuskript överlämnas till förlaget senast 31/12 1966.

Banden I—IV kommer att utgivas den 12 maj 1966, då festligheterna i samband med representationsreformens 100-årsjubileum äger rum, band V i början av år 1967.

Det av överbibliotekarien Lars Frykholm utarbetade registret till »Sveriges

riksdag» utkom under nästlidne oktober månad. Vid de undersökningar, som företogs till förberedande av distributionen, befanns det lämpligt att öka upplagan från ursprungligen angivna 1 000 exemplar till 1 500 exemplar.

Stockholm den 16 november 1965

A. THOMSON

Sune K. Johansson

Till Kommittén för firande av representationsreformens 100-årsjubileum

Av det för arvode till jubileumverkets redaktör och redaktionssekreterare avsedda beloppet, 75 000 kronor, har under åren 1961—1965 utbetalats 53 000 kronor. Då fyra av de i verket ingående fem banden skall utgivas i maj 1966 kommer arbetsbelastningen att bli förhållandevis stor under första halvåret 1966. Det sista bandet (bibliografi och register) avses skola utkomma under förra delen av år 1967. Med beaktande av omfattningen av de återstående arbetsuppgifterna föreslår jag att till envar av redaktören och redaktionssekreteraren utgår ersättning med 4 000 kronor per kvartal under tiden 1/1—30/6 1966 och 1 000 kronor per kvartal under tiden 1/7 1966—31/3 1967.

Vid sammanträde den 24 november 1964 beslöt kommittén att frågan om en reglering av förhållandet mellan det till överbibliotekarien Lars Frykholm utgående arvodet och övriga kostnader för bibliografi och register skulle upptagas till prövning så snart de totala utgifterna för arbetet kunde mera tillförlitligt bedömas. Till Frykholm har under åren 1961—1964 utbetalats sammanlagt 4 000 kronor. Under år 1965 har 1 296 kronor utanordnats såsom ersättning för biträde till Frykholm med korrekturgranskning av registret till »Sveriges riksdag». Av den uppskattade totala kostnaden för bibliografi och register, 20 000 kronor, har vid utgången av innevarande år förbrukats drygt hälften. Arvode till Frykholm för år 1965 föreslås utgå med 2 000 kronor; ersättningen för åren 1966 och 1967 synes böra fastställas först sedan de totala kostnaderna för biträde i arbetet blir kända.

En mindre del av det belopp om 14 800 kronor, som skulle utbetalas under år 1965 såsom slutlikvid till författarna, torde med hänsyn till inträdda förseningar i manuskriptleveranser icke komma att utanordnas förrän under första kvartalet 1966.

Stadsbibliotekarien Gert Hornwall har för kommitténs räkning företagit en resa till Göteborg under tiden den 8—10 december 1964 för genomgång av det material, som sammanbragts av framlidne docenten Gunnar Gerdner för det planerade arbetet om parlamentarismens utveckling. Såsom ersättning för kostnader i samband med denna resa har till Hornwall erlagts kronor 770: 50.

Till fil. lic. Arne Halvarson har utbetalats 6 000 kronor såsom ersättning för hans medverkan i docenten Lars Skölds avsnitt om riksdagsledamöternas sociala ursprung m. m.

För biträde vid utarbetande av ett separat register över i professor Sten Carlssons avhandling berörda yrken och organisationer m. m. har utbetalats ersättning med 690 kronor.

Under året har erlagts följande belopp för kostnader avseende professor Nils Stjernquists avhandling om riksdagens arbetsformer:

Traktamentsersättning till författaren	479:—
Utskrift av manuskript	1 080:—
Biträde med statistik, materialinsamling, manuskriptgranskning m. m.	4 275:—

Grafiske konsulten och formgivaren Johan W. Hillbom har erhållit 300 kronor såsom ersättning för information till förlaget i samband med uppläggningsarbetet med tryckning av jubileumsverket.

I kommitténs föregående år avgivna redogörelse angavs inträdda och förutsedda kostnadsökningar till cirka 68 000 kronor, varav 50 000 kronor avsåg uppskattade kostnader för slutförande av docenten Gerdners arbete. Då det sedermera befunnits ofrånkomligt att låta avhandlingen om parlamentarismen utgå, bortfaller sistnämnda kostnadspost.

Stockholm den 16 november 1965

A. THOMSON